

LAPLACETRANSFORMEN

*Se härledningen
i en video!*

$$\text{Antag } \begin{cases} x(t < 0) = 0 \\ \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)| dt < \infty \end{cases} \Rightarrow \underline{\mathcal{F}\{x(t)\}} \nexists \quad (\text{enl. grunddef.})$$

Låt $\tilde{x}(t) = x(t)e^{-\sigma t}$, där $\sigma \in \mathbb{R}$, sådan att

$$\int_{-\infty}^{\infty} |\tilde{x}(t)| dt < \infty \quad \forall \quad \sigma > \text{något } \sigma_0 \geq 0$$

Följaktligen existerar $\mathcal{F}\{\tilde{x}(t)\}$

(Enkelsidig) laplacetransform, forts.

$$\Rightarrow \mathcal{F}\{\tilde{x}(t)\} = \mathcal{F}\{x(t)e^{-\sigma t}\} = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-(\sigma+j\omega)t} dt$$

$$= X(\sigma + j\omega) = X_I(s) = \mathcal{L}_I\{x(t)\} = \int_{0^-}^{\infty} x(t)e^{-st} dt$$

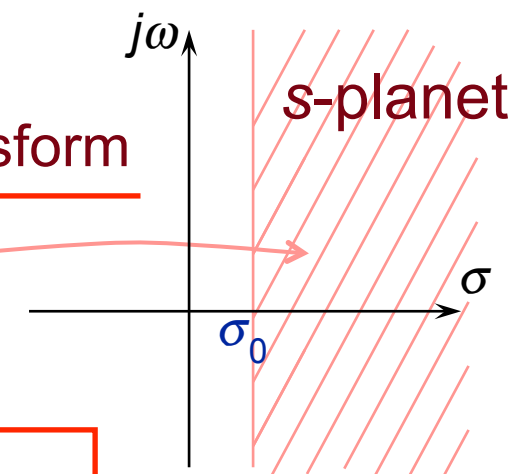
Låt $s = \sigma + j\omega$

$X(s) = X_I(s)$: Enkelsidig ("unilateral") laplacetransform

Konvergensområde: $\sigma = \text{Re}\{s\} > \sigma_0$

OBS! $\begin{cases} \mathcal{F}\{x(t)\} \nexists \Leftrightarrow \sigma_0 > 0 \\ \mathcal{F}\{x(t)\} \exists \Leftrightarrow \sigma_0 < 0 \end{cases} \Rightarrow$

$$X(\omega) = X(s)|_{s=j\omega}$$

Dubbelsidig laplacetransform

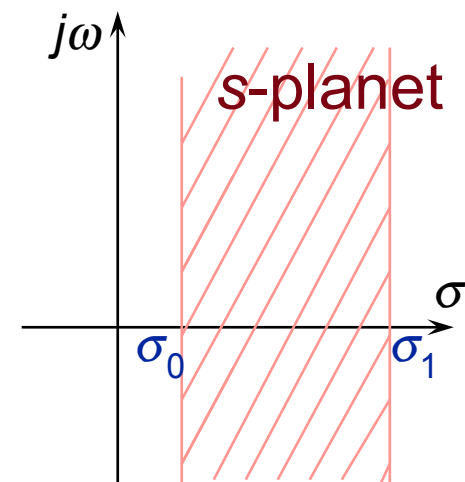
Låt $x(t) \exists \forall t$ och låt $\mathcal{F} \{x(t)e^{-\sigma t}\} \exists$ för något reellt σ i intervallet $\sigma_0 < \sigma < \sigma_1$:

$$X_{\text{II}}(s) = \mathcal{L}_{\text{II}} \{x(t)\} = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-st} dt$$

Dubbelsidig
("bilateral")
laplacetransform

Konvergensområde för $X_{\text{II}}(s)$: $\sigma_0 < \sigma = \text{Re}\{s\} < \sigma_1$

(OBS! Om $\mathcal{F} \{x(t)\} \exists \Leftrightarrow j\omega$ -axeln ligger i konvergensområdet för $X(s)$!)

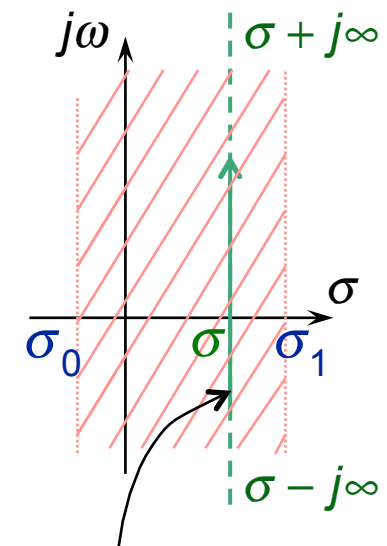

Invers laplacetransform

$$x(t) = \mathcal{L}^{-1}\{X(s)\} = \frac{1}{2\pi j} \int_{\sigma-j\infty}^{\sigma+j\infty} X(s) e^{st} ds$$

Samma inverstransformsamband för den dubbelsidiga laplacetransformen som för den enkelsidiga!

*I denna kurs erhåller vi ofta oftast transformer och deras inverser från någon **laplacetransformtabell!***

Integrationsväg för valfritt σ i konv.området

Några centrala laplacetransformpar

$$\delta(t) \Leftrightarrow 1$$

$$u(t) \Leftrightarrow \frac{1}{s}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > 0$$

$$u_0(-t) \Leftrightarrow \frac{-1}{s}; \quad \operatorname{Re}\{s\} < 0$$

$$e^{-at}u(t) \Leftrightarrow \frac{1}{s+a}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > -a$$

$$e^{-at}u_0(-t) \Leftrightarrow \frac{-1}{s+a}; \quad \operatorname{Re}\{s\} < -a$$

$$\cos(\omega_0 t)u(t) \Leftrightarrow \frac{s}{s^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > 0$$

$$\cos(\omega_0 t)u_0(-t) \Leftrightarrow \frac{-s}{s^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} < 0$$

$$\sin(\omega_0 t)u(t) \Leftrightarrow \frac{\omega_0}{s^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > 0$$

$$\sin(\omega_0 t)u_0(-t) \Leftrightarrow \frac{-\omega_0}{s^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} < 0$$

$$e^{-at} \cos(\omega_0 t)u(t) \Leftrightarrow \frac{s+a}{(s+a)^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > -a$$

$$e^{-at} \sin(\omega_0 t)u(t) \Leftrightarrow \frac{\omega_0}{(s+a)^2 + \omega_0^2}; \quad \operatorname{Re}\{s\} > -a$$

Några centrala laplacetransformegenskaper

Tidsförskjutning:

$$x(t-t_0)u(t-t_0) \Leftrightarrow X_I(s)e^{-st_0}; \quad t_0 \geq 0$$

$$x(t-t_0) \Leftrightarrow X_{II}(s)e^{-st_0}$$

Frekvensförskjutning: $x(t)e^{s_0 t} \Leftrightarrow X(s-s_0)$

Tidsskalning: $x(a \cdot t) \Leftrightarrow \frac{1}{a} X_I\left(\frac{s}{a}\right); \quad a > 0$

$$x(a \cdot t) \Leftrightarrow \frac{1}{|a|} X_{II}\left(\frac{s}{a}\right); \quad a \neq 0$$

Derivering: $\frac{dx(t)}{dt} \Leftrightarrow s \cdot X_I(s) - x(0^-)$

$$\frac{dx(t)}{dt} \Leftrightarrow s \cdot X_{II}(s)$$

Integrering: $\int_{0^-}^t x(\tau) d\tau \Leftrightarrow \frac{1}{s} X_I(s)$

$$\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau \Leftrightarrow \frac{1}{s} X_{II}(s)$$